

ИК „Труд и право“

Велин ФИЛИПОВ, д.е.с.
 Анета ГЕОРГИЕВА
 Цветана ЯНКОВА
 Лорета ЦВЕТКОВА
 Ивайло КОНДАРЕВ
 Д-р Антон СВРАКОВ, д.е.с.
 Христо ДОСЕВ, д.е.с.
 Николай РИЗОВ

ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ И СЧЕТОВОДНО ПРИКЛЮЧВАНЕ на 2024 година

- Новият режим за минимално ефективно данъчно облагане по ЗКПО с национален допълнителен данък
- Годишни ангажменти по ЗДДФЛ за предприятията – платци на доходи и за физическите лица – придобили доходи през 2024 г.
- Промени в ЗДДС и в ППЗДДС, в контекста на годишното данъчно и счетоводно приключване
- Изисквания, съдържание и структура на финансовите отчети, изготвяни по реда на НСС и на МСС

В приложение:

сайт: <https://eknigi.trudipravo.bg/dosp2024/>

Отделните коментари в книгата са подготвени от авторите, както следва:

	Коментар по корпоративното подоходно облагане:
Велин ФИЛИПОВ, д.е.с.	– Глава първа
Цветана ЯНКОВА	– Глава втора
Анета ГЕОРГИЕВА	– Глава трета
Лорета ЦВЕТКОВА	Коментар по данъците върху доходите на физическите лица
Ивайло КОНДАРЕВ	Коментар по данъка върху добавената стойност
	Коментар по годишното счетоводно приключване и годишната финансова отчетност за 2024 година:
Д-р Антон СВРАКОВ, д.е.с.	– Глава първа, Глава втора и Глава трета
Христо ДОСЕВ, д.е.с.	– Глава четвърта
Николай РИЗОВ	Подбор и съставителство на практиката на НАП

Тази книга е съставена от самостоятелно разработени коментари,
въз основа на собствените разбирания на авторите
и възможно най-добро тълкуване на засегнатата материя.

Публикуваните коментари са обект на защита от
Закона за авторското право и сродните му права, и не могат
да бъдат публикувани, препечатвани или разпространявани
под друга форма, без изричното писмено съгласие на авторите и издателя.

Авторските коментари
отразяват състоянието на законодателството
към 1 октомври 2024 г.

За неправилното разбиране, интерпретиране или прилагане
на предложените в изданието решения на различни казуси,
авторският колектив и издателският комплекс не носят отговорност.

СЪДЪРЖАНИЕ

КОРПОРАТИВНО ПОДОХОДНО ОБЛАГАНЕ

КОМЕНТАР по корпоративното подоходно облагане	14
---	----

Глава първа

Аспекти на новия режим за минимално ефективно данъчно облагане, транспониран в ЗКПО, по отношение на националния допълнителен данък, с цел подготовка за данъчно приключване и облагане на 2024 г.	14
---	----

Глава втора

Ваучерите за храна на електронен носител – практически аспекти при прилагане на данъчното облекчение по чл. 209а ЗКПО при работодателите	28
1. Предистория	28
2. Приложима нормативна уредба	28
3. Практически аспекти	34

Глава трета

Практически аспекти на данъчното третиране през 2024 година на земеделските стопани (юридически лица) – бенефициенти на държавна помощ под формата на преотстъпен данък по чл. 189б ЗКПО, след приемането на новия Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14.12.2022 г.	47
1. Бенефициенти на данъчното облекчение и ограничения по отношение на някои категории лица	49
2. Естество на дейността, за която се преотстъпва корпоративен данък	50
3. Активи, в придобиването на които следва да се инвестира преотстъпеният данък	51
4. Изисквания по отношение на продължителността на извършване на дейността, за която се преотстъпва корпоративен данък	58
5. Актуални изменения досежно нарастване на интензитета на помощта – чл. 189б, ал. 2, т. 4 ЗКПО	59
6. Промяна в допустимия лимит на настоящата стойност на всички активи по т. 1, определена към датата на предоставяне на помощта – чл. 189б, ал. 2, т. 5 ЗКПО	61

ПРАКТИКА на НАП по прилагането на ЗКПО*Изх. № М-24-39-194 от 08.01.2024 г.*

Относно прилагане на разпоредбите на глава десета
от Закона за корпоративното подоходно облагане
по отношение на придобити търговски марки 63

Изх. № 96-00-7 от 16.01.2024 г.

Относно прилагане на данъчното и осигурителното законодателство
за изплатени дневни пари на работници и служители
при командировка в страната 68

Изх. № 96-00-38 от 21.02.2024 г.

Относно прилагане на ЗКПО при изплащане на възнаграждение
за технически услуги от местно юридическо лице
на чуждестранно юридическо лице 71

Изх. № 96-00-43 от 26.02.2024 г.

Относно прилагане на ЗКПО
във връзка с предоставяне на ваучери за храна 76

Изх. № М-24-39-33 от 11.03.2024 г.

Относно данъчното третиране по ЗКПО на разходи за дарение
в полза на народно читалище 79

Изх. № 26-Ч-12 от 14.03.2024 г.

Относно прилагане разпоредбите на ЗКПО и на Спогодбата между
Република България и Федерална Република Германия за избягване
на двойното данъчно облагане и на отклонението от облагане
с данъци на доходите и имуществото 82

Изх. № 3_546 от 14.05.2024 г.

Недължимост на лихви по чл. 89 ЗКПО при доброволно внасяне
на авансов корпоративен данък по чл. 83, ал. 3 от същия закон 86

ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДИТЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА**КОМЕНТАР по данъците върху доходите на физическите лица 91***Глава първа***Систематизиран преглед на промените в ЗДДФЛ..... 91**

1. Доходи от източници в Република България 91

2. Необлагаеми доходи 93

3. Алтернативен данък за доходи от събиране
на диворастващи гъби и плодове 94

4. Данъчно облекчение за физически лица, регистрирани
като земеделски производители..... 95

5. Облагаем доход от продажба/замяна на финансови активи..... 96

6. Промени, свързани със служебната бележка за доходите
от трудови правоотношения и предоставянето на информация
от работодателите 98

7. Разширява се обхватът на необлагаемите доходи, които се посочват в справката по чл. 73, ал. 1 ЗДДФЛ.....	101
---	-----

Глава втора

Ползване на данъчни облекчения за деца и за деца с увреждания за 2024 година	105
---	------------

1. Условия за прилагане на данъчното облекчение за деца.....	107
2. Условия за прилагане на данъчното облекчение за деца с увреждания	111
3. Прилагане на данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания при авансовото облагане на доходите	115
4. Прилагане на данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания при годишното облагане на доходите.....	119

Глава трета

Годишни задължения по ЗДДФЛ	121
--	------------

1. Годишни задължения на работодателите за изплатени през 2024 г. доходи по трудови правоотношения.....	121
2. Задължения на предприятия и самоосигуряващи се лица – платци на доходи	132
3. Подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 ЗДДФЛ за 2024 г.	139

Глава четвърта

Санкции	142
----------------------	------------

Глава пета

Казуси от практиката	144
-----------------------------------	------------

1. Попълване на справката по чл. 73, ал. 1 ЗДДФЛ за изплатени доходи от рента, аренда или от друго възмездно предоставяне за ползване на земеделска земя	144
2. Попълване на справката по чл. 73, ал. 6 ЗДДФЛ за направени от работодателя социални разходи за вноски/премии за допълнително доброволно осигуряване и застраховане.....	149

ПРАКТИКА на НАП по прилагането на ЗДДФЛ

Изх. № 92-00-1515 от 08.01.2024 г.

Относно удържането на данък и отразяване в справката по чл. 73 ЗДДФЛ при изплатени доходи на физически лица, които са български граждани, деклариращи постоянен адрес в България, пребиваващи по-малко от 183 дни в страната и чийто център на жизнените им интереси е в друга държава, в която се извършва дейността	151
---	-----

Изх. № М-24-36-81 от 11.01.2024 г.

Относно прилагането на чл. 73, ал. 1 ЗДДФЛ, във връзка с изплатени доходи от рента, аренда или от друго възмездно предоставяне за ползване на земеделска земя на местни и чуждестранни физически лица	155
---	-----

Изх. № 20-20-27 от 25.01.2024 г.

Относно годишното преизчисляване на данъка по чл. 49,
издаването на служебна бележка по чл. 45 и попълването
на справка по чл. 73, ал. 6 ЗДДФЛ на лице по основен трудов договор,
чиято заплата за ноември е изплатена през януари
на следващата година 160

Изх. № 94-00-27 от 08.02.2024 г.

Относно данъчното третиране по реда на ЗДДФЛ
на продажбата на къща с дворно място 164

Изх. № 23-22-1803 от 12.02.2024 г.

Относно данъчното облагане на доходи от продажба или замяна
на акции, дялове, компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове
и други финансови активи, когато дейността се извършва системно
и по занятие 166

Изх. № М-94-С-413 от 01.03.2024 г.

Относно подаване на данни в справката по чл. 73, ал. 6 ЗДДФЛ
за възнаграждение за положен личен труд от собственика на ЕООД 171

Изх. № 20-00-107 от 22.03.2024 г.

Относно удържане и внасяне на данък за местни физически лица, наети
по трудови или граждански договори от чуждестранно юридическо лице,
което не е работодател и предприятие по смисъла ЗДДФЛ 173

Изх. № М-24-39-74 от 15.05.2024 г.

Относно данъчното третиране на получена парична
международна литературна награда 176

ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ

КОМЕНТАР по данъка върху добавената стойност 180

Глава първа

Преглед на промените в ЗДДС и в ППЗДДС 180

I. Промени в ЗДДС, в сила от началото на годината 180

1. Създава се възможност за начисляване на ДДС от доставчика
и за ползване на данъчен кредит от получателя на облагаема доставка
при регистрация на доставчика по инициатива на орган по приходите 180
2. Нарастват случаите, при които няма да е необходимо да се коригира
приспаднатият данъчен кредит при унищожаване,
загуба или бракуване на активи 183
3. Промени, свързани с вноса на стоки 185
4. Промяна, свързана с възможността за обжалване на постановен отказ
за намаляване на данъчна основа и начислен данък
при несъбираемо вземане 186
5. Изменения в разпоредбите, въвеждащи от 01.01.2024 г. задължения
за доставчиците на платежни услуги да информират органите
по приходите за извършени парични транзакции 186

6. Промени, засягащи намалените данъчни ставки	188
7. Други изменения и допълнения	189
II. Промени в ЗДДС, направени със Закона за въвеждане на еврото в Република България	191
1. Промени в чл. 118 ЗДДС	191
2. Нова освободена доставка.....	192
III. Промени в ППЗДДС	193
1. Промени в документите за доказване облагането със занижена ставка от 9 на сто на доставките на услуги по настаняване в туристически обекти	194
2. Плащане на дължимия ДДС и право на данъчен кредит за внос на стоки	194
3. Фактурите на хартиен носител продължават да се издават в два екземпляра	195
4. Промени в разпоредби, свързани с прилагане на нулевата ставка на данъка за някои от доставките по чл. 173 ЗДДС	195
5. Изменения във връзка с удължените със ЗДДС срокове за прилагане на занижените ставки на данъка.....	198
6. Редакционни промени в ППЗДДС	198
<i>Глава втора</i>	
Казуси от практиката на органите по приходите и съдилищата.....	199
1. За дължимостта на ДДС при подаване на заявление за регистрация по ЗДДС, извън сроковете по чл. 96, ал. 1 от този закон	199
2. Критерии, изведени в решения на СЕС, определящи наличието на една или повече доставки при сделки с множество елементи.....	203
3. Приложима ставка на ДДС при настаняване в категоризиран туристически обект	206
4. Задължения по ЗДДС във връзка с продажбата на УПИ и сграда, която не е нова	211
5. Документиране на тристранни операции по чл. 15 ЗДДС и рискове във връзка с данъчното им третиране от гледна точка на посредника.....	215
<i>Глава трета</i>	
Въпроси и отговори.....	221
1. Място на изпълнение на консултантски услуги, оказвани в полза на данъчно незадължени лица от трети страни и от ЕС.....	221
2. Вътреобщностни доставки за клиент, установен в трета страна.....	222
3. Дължимост на ДДС за ВОП на стока, която пристига в друга държава членка, а не в България	225

4. Оформяне на международна товарителница, служеща за удостоверяване на ВОД	227
5. Изискуемост на ДДС при доставки по договори с продължително изпълнение, при които клиентът просрочва плащанията си	230
6. Дата на данъчното събитие при транзитна продажба на стоки	231
7. Дата на данъчното събитие при доставки с разсрочено плащане на цената	234
8. Лихвите за забава като част от данъчната основа на доставките.....	236
9. Доставки на транспортни услуги, извършвани между държава членка и трета страна	237
10. Възстановяване на платен ДДС в друга държава членка.....	239
11. Корекции на неприспаднат данъчен кредит	241
12. Корекции на данъчен кредит при бракуване на стоки	243
13. Корекции във връзка с фактура, заради неотразена в нея гаранция за добро изпълнение.....	245

ПРАКТИКА на НАП по прилагането на ЗДДС

Изх. № 53-00-252 от 03.01.2024 г.

Относно право на приспадане на данъчен кредит за увеличение на данъчна основа по доставки, възникнали в периоди, по-стари от 12 месеца назад	247
--	-----

Изх. № 20-31-4 от 11.01.2024 г.

Относно задължението за регистрация на електронен магазин и издаването на касов бон, в случаите на доставка на услуга (абонамент) в уебсайт, за която получателят заплаща чрез система за електронни плащания („Stripe“)	250
--	-----

Изх. № 96-00-35 от 15.02.2024 г.

Относно прилагане на редуцирана ставка от 9 на сто на данъка върху добавената стойност при доставка на ресторантьорски услуги по смисъла на ЗДДС, за заведение, в което храната и напитките не се сервират	254
--	-----

Изх. № 94-00-32 от 22.02.2024 г.

Относно данъчното третиране на продажби от лице, упражняващо свободна професия, на произведения на изкуството с получатели – данъчно незадължени лица, установени в друга държава членка, както и на задължението за издаване на фискален бон във връзка със същите тези продажби.....	258
--	-----

Изх. № М-24-38-77 от 26.02.2024 г.

Относно третиране на взаимоотношенията между предприятие и съдружник, който е регистриран и като земеделски производител, и задължението за деклариране на вземанията на предприятието от същия съдружник	260
---	-----

Изх. № 20-31-21 от 12.03.2024 г.
Относно право на ползване на данъчен кредит по реда на ЗДДС при вътреобщностно придобиване (ВОП) на автомобили за препродажба 262

Изх. № М-24-39-233 от 21.03.2024 г.
Относно документи, с които се удостоверяват обстоятелствата по чл. 62, ал. 5 ЗДДС 264

Изх. № 20-29-23 от 03.04.2024 г.
Относно издаването на фактура за доставка от лице, което извършва независима икономическа дейност както като физическо лице, така и в качеството си на едноличен търговец 271

Изх. № 94-00-56 от 17.04.2024 г.
Относно данъчен режим по ЗДДС на доставка на услуга с получател, установен в трета страна (САЩ), както и задължението за регистрация, във връзка с тези доставки 274

Изх. № М-24-38-76 от 15.05.2024 г.
Относно доброволна регистрация по ЗДДС на неперсонифицирано дружество, в което участва съдружник, който е регистрирано по този закон лице 277

**СЧЕТОВОДНО ПРИКЛЮЧВАНЕ И
ГОДИШНА ФИНАНСОВА ОТЧЕТНОСТ ЗА 2024 ГОДИНА**

КОМЕНТАР

Глава първа

Нормативни и регулаторни изисквания 282

§ 1. Обща законова рамка за финансовата отчетност 282

§ 2. Счетоводно-правните принципи в българското законодателство 296

§ 3. Отговорности, съставители и срокове за представяне на финансовата отчетност 305

§ 4. Категории предприятия и групи предприятия 311

§ 5. Допустими счетоводни бази 317

§ 6. Задължение за извършване на независим финансов одит 326

§ 7. Публикуване на финансовата отчетност 330

Глава втора

Съдържание на годишното счетоводно приключване 333

§ 1. Основни процедурни въпроси 333

§ 2. Първоначално оценяване и признаване на активите и пасивите 337

§ 3. Последващи корекции в стойността на активите и пасивите 341

§ 4. Данъчно облагане и счетоводно представяне на годишните финансови резултати 347

§ 5. Представяне на събитията, настъпили след края на отчетния период 354

Глава трета

Годишни финансови отчети	358
§ 1. Структура, съдържание и общи изисквания	358
§ 2. Годишни финансови отчети по реда на Националните счетоводни стандарти	365
2.1. Счетоводен баланс	365
2.2. Отчет за приходите и разходите	372
2.3. Отчет за собствения капитал.....	377
2.4. Отчет за паричните потоци	378
§ 3. Годишни финансови отчети по реда на МСС, приети за приложение от Европейския съюз	379
3.1. Съдържание на отчета за финансовото състояние.....	379
3.2. Съдържание на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.....	387
3.3. Съдържание на отчета за промените в капитала	393
3.4. Съдържание на отчета за паричните потоци.....	394
3.5. Илюстративен модел на годишен финансов отчет.....	397
§ 4. Особености при изготвянето на консолидираните финансови отчети.....	429
4.1. Изисквания и методи за консолидиране на финансовите отчети	429
4.2. Основни принципи при изготвянето на консолидираните финансови отчети	435

Глава четвърта

Особености на годишното счетоводно приключване в някои специфични отрасли и дейности	447
§ 1. Особености на счетоводното отчитане и годишното счетоводно приключване на строителната дейност.....	447
§ 2. Особености на счетоводното отчитане и годишното счетоводно приключване на юридическите лица с нестопанска цел	477
§ 3. Особености на счетоводното отчитане и годишното счетоводно приключване на транспортната дейност	489

СЪДЪРЖАНИЕ НА САЙТА към книгата-годишник

„Данъчно облагане и счетоводно приключване на 2024 година“	506
--	-----